

INHOUD

La Muralla Roja in Calpe aan de Costa Brava

ONTDEKKEN 6

Welkom in Spanje.....	8	Reisroutes.....	20
De parels van Spanje.....	10	Veelzijdig Spanje.....	36
Zicht op Spanje.....	14	Jaaroverzicht van Spanje.....	60
De regio's van Spanje.....	16	Een korte geschiedenis.....	62

BELEVEN 68

Barcelona	70		
Oude Stad.....	80	Oost-Madrid.....	312
Eixample.....	106	Buiten het centrum.....	336
Montjuïc.....	126	Midden-Spanje	346
Buiten het centrum.....	136	Comunidad de Madrid.....	354
		Castilië en León.....	366
Oost-Spanje	144	Castilië-La Mancha.....	402
Catalonië.....	150	Extremadura.....	426
Aragón.....	174		
Valencia en Murcia.....	192	Zuid-Spanje	442
Noord-Spanje	216	Sevilla.....	448
Galicië.....	222	Andalusië.....	472
Asturië en Cantabrië.....	244	Spaanse eilanden	526
Baskenland, Navarra en La Rioja.....	260	De Balearen.....	532
		Westelijke Canarische Eilanden.....	554
Madrid	288	Oostelijke Canarische Eilanden.....	564
West-Madrid.....	294		

WEGWIJS 580

Voor vertrek.....	582	Register.....	590
Spanje onderweg.....	584	Spaanse uitdrukkingen.....	604
Praktische informatie.....	588	Dankbetuiging.....	606

DE PARELS VAN SPANJE

De parels van Spanje

De architectuur is verbluffend en de natuur boezemt ontzag in. Spanje heeft een kalender vol festivals en komt tot leven na zonsondergang. Elke Spanjaard zal u een andere reden noemen waarom hij van het land houdt.

1 HET ALHAMBRA

Niets vangt de ziel van al-Andalus zozeer als het Alhambra (blz. 494). De verfijnde stucplafonds in de zalen lijken van kristalsuiker en de binnenhoven hebben ongelooflijk stille, spiegelende vijvers.

3 MOOIE STRANDEN

Met meer dan 8000 km kust heeft Spanje een imposante reeks stranden (blz. 54). Maak uw keus uit de glorieuze zandstranden aan de Costa Blanca, de charmante kleine inhammen van de Costa Brava of de spectaculaire klippen van de Costa Verde.

2 DE MEZQITA

In de adembenemende zuilenhal van Córdoba's Grote Moskee dragen 856 kolommen de roodwitte hoefijzerbogen en werpen hun schaduw op de marmeren vloer (blz. 484).

LOOP DE CAMINO DE SANTIAGO 4

U krijgt het felbegeerde Compostela-certificaat uitgereikt als u van de beroemde bedevaartsrouten de laatste 100 km lopend aflegt of de laatste 200 km fietst (blz. 232).

DOE EEN TAPAO 5

Een van de fijnste tradities van Spanje is de tapao, een tocht van tapasbar naar tapasbar, waarbij u overal iets proeft (blz. 41). Meng u in de oude centra van Madrid (blz. 288) of Sevilla (blz. 448) onder de inwoners die 's avonds op pad zijn voor hun lekkere trek.

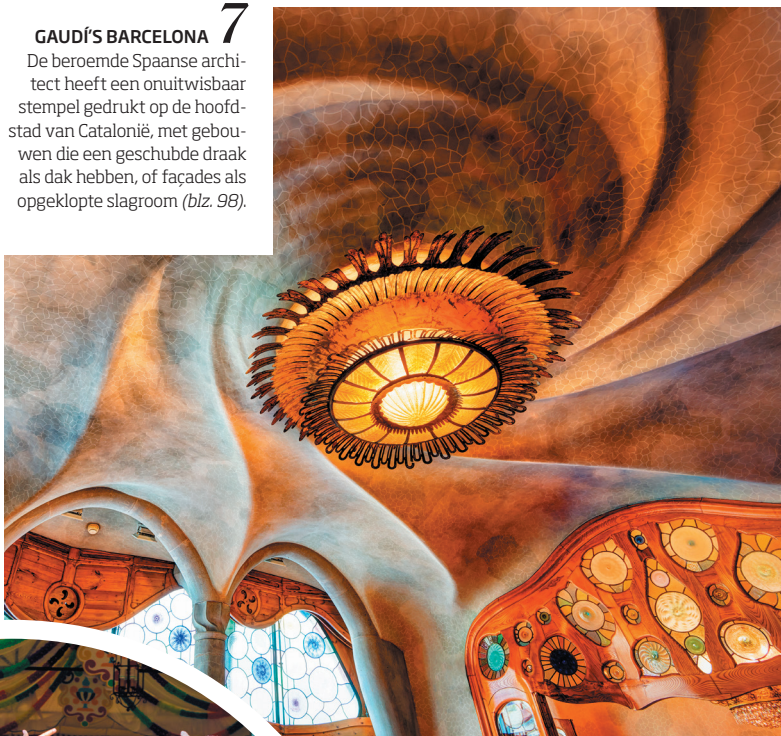
LAAT OP PAD 6

Volg het Spaanse ritme door 's middags de siesta te doen, als de temperatuur het hoogst is, en te wachten tot het duister invalt om op pad te gaan om te eten en drinken (blz. 56).

7 GAUDI'S BARCELONA

De beroemde Spaanse architect heeft een onuitwisbaar stempel gedrukt op de hoofdstad van Catalonië, met gebouwen die een geschubde draak als dak hebben, of façades als opgeklopte slagroom (blz. 98).

9 ERVAAR DE FLAMENCO

Nergens is de flamenco een sfeervollere belevenis dan in Sevilla (blz. 461). Zoek een authentieke *peña* op om de *duende* - de 'magische geest' - te voelen terwijl u ziet hoe de *bailaora* haar rokken laat zwieren en de *tocadores* op hun gitaar roffelen (blz. 56).

8 MUSEA IN MADRID

Madrid legt cultureel veel gewicht in de schaal met drie fantastische musea. Het Prado (blz. 316), het Thyssen-Bornemisza (blz. 320) en het Reina Sofía (blz. 322) hebben duizend jaar aan kunst van topniveau, op een steenworp van elkaar.

10 SEMANA SANTA

Mannen met puntnutsen en vrouwen met sluiers torsen kaarsen, kruizen en versierde platforms door de Spaanse straten in de Heilige Week (blz. 61). Sevilla maakt er het meeste werk van (blz. 465).

PROEF SHERRY 11

Proef deze versterkte wijn in de 'Sherrydriehoek', de streek rond Jerez de la Frontera (blz. 503). Bezoek historische *bodegas* en geniet van een goed glas in een typische *taberna* (blz. 48).

BASKISCHE CULTUUR 12

De taal en de tradities van de Basken zijn uniek (blz. 277). Kom in augustus voor de *Semanas Grandes* om enkele *herri kirolak* (boerensporten) te zien, zoals steenhieven, evenals het dansen (blz. 61).

Glitter en glamour

Op sommige Spaanse stranden is het enige dat meer schittert dan het water de juwelen van de badgasten. In Marbella liggen rijen beachclubs en *chiriguitos* (strandbars) aan zee (blz. 504) en het artistieke Cadaqués (blz. 166) heeft veel chique aantrekkingskracht met zijn galeries en boetieks. Sitges (blz. 169), favoriet bij LHBTIQ+ers, is vol cocktailbars met ligstoelservice, Ibiza bruist en Formentera's stranden zijn een boho-oase voor vips (blz. 552).

Een luxueuze strandplek bij RnR, een beachclub op Ibiza

SPANJE EN DE STRANDEN

Met meer dan 8000 km kust biedt Spanje volop zandstranden, voor elk wat wils. Of u nu zoekt naar een uitgestrekte zandvlakte, een geheime baai voor een romantische wandeling bij zonsondergang, een plek om te feesten of een gezinsstrand vol vermaak, er zijn er meer dan genoeg in Spanje.

Genieten met het gezin

Er zijn genoeg kindvriendelijke badplaatsen op Mallorca, zoals Playa d'Alcúdia (blz. 542), dat rond een enorme ondiepe baai ligt. Menorca (blz. 548) biedt ook een beschut strand aan de zuidkust, evenals onbedorven inhammen aan de noordkant, ideaal voor kajakkers. Tieners gaan misschien graag surfen aan de Costa Verde (blz. 250) of kitesurfen in Tarifa (blz. 503).

Kinderen bouwen samen een zandkasteel op het strand op Mallorca

Partystranden

De reputatie van Ibiza, een van de grootste party-eilanden ter wereld, is onnavolgbaar als het gaat om feesten aan zee. De pret gaat de hele zomer door in de vele beachclubs en bars aan het Platja de Ses Salines (blz. 545). Een favoriet van de clubbers is Platja d'en Bossa bij Eivissa (blz. 544), maar ook Sant Antoni (blz. 546) is een hippe partybadplaats. Als u feesten wilt combineren met de attracties in de grote stad, verruil dan de Balearen voor Barcelona (blz. 70) of Valencia (blz. 196) op het vasteland; in de zomer hebben beide een fantastische strandscene.

Feesten op de Bora Bora Beach Club aan het Platja d'en Bossa, Ibiza

TOP 5

SPAANSE COSTA'S

Costa Brava

Onder aan de oranje, met dennen begroeide klippen liggen kleine baaien (blz. 172).

Costa de la Luz

Deze Andalusische kust heeft zandstranden en gezinsvriendelijke badplaatsjes (blz. 503).

Costa del Sol

Aan de bekendste costa liggen populaire badplaatsen als Torremolinos en het blitse Marbella (blz. 522).

Costa Verde

De woeste noordkust telt enkele van de mooiste stranden onder aan de rotsen (blz. 250).

Costa Blanca

De 'witte kust' biedt eendeloze stranden, enkele grote badplaatsen, zoals Alicante, en een reeks kleinere (blz. 214).

Verborgene stranden

Zelfs aan de populairste Spaanse costas zijn altijd een of twee verscholen stranden te vinden. Aan de ruige Costa Brava (blz. 172) liggen kleine calas (inhammen), waaronder de Cala Estreta. Er zijn ook tientallen eenzame plekken op Menorca (blz. 548), zoals de Cala Turqueta en de Cala Tortuga.

Het paradijselijke turquoise water van de Cala Turqueta, Menorca

ETEN

Mercado de la Ribera

Een stijlvol restaurant naast de *pintxos*-bars.

📍 **Erribera Kalea 20**
 🌐 www.lariberabilbao.com

€€€

Bikandi Etxea

Hèt adres voor traditioneel Baskisch eten.

📍 **Paseo Campo Volantin 4**

🌐 www.bikandi-etxea.negocio.site

€€€

Casa Rufo

Dit juweeltje schuilt achter een behoorlijk lelijke pui; probeer de steak.

📍 **Calle Hurtado de Amezaga 5**
 🌐 www.casarufo.com

€€€

Het heette oorspronkelijk Alhóndiga Bilbao, maar kreeg in 2015 een nieuwe naam ter ere van burgemeester Iñaki Azkuna, die het jaar ervoor was overleden. Bij het centrum horen designwinkels en restaurants, een bibliotheek, een prachtige vijver en een dakterras met een bar.

5 🚶

Itsasmuseum Bilbao

📍 **Ramón de la Sota Kaia 1**

🕒 **Di-zo 11.00-19.00 uur**
 🌐 www.itsasmuseum.eu

De zeevaarthistorie van Bilbao wordt op bekwaam wijze belicht in dit museum in het oude havengebied. Exposities binnen en buiten verhalen over de geschiedenis van het Bilbao-estuarium, een levensader van de stad. U kunt een gratis app downloaden op uw mobiele telefoon voor extra informatie bij uw bezoek, inclusief een audiogids. Koop uw kaartje vooraf (het museum accepteert geen contant geld). Op dinsdag is de toegang gratis.

gehoorzaal en expositieruimte. Op zaterdag zijn er gratis rondleidingen in het Spaans, en af en toe in het Baskisch. Rondleidingen in een andere taal zijn te regelen tegen een vergoeding.

4 🍴 📄 📱

Azkuna Zentroa

📍 **Plaza Arriquirar 4**
 🕒 **Dag. 9.00-21.00 uur**
 🌐 www.azkunazentroa.eu

In 2010 werd een honderd jaar oude wijnbeurs die al 30 jaar leeggestaan had, verbouwd tot dit verbluffende culturele centrum.

📍 MOOIUITZICHT
Weidse rust

Wie aan Bilbao's drukte wil ontkomen, kan een kabeltram ten westen van de stad nemen. De Funicular de Artxada stijgt op naar het dorp La Reineta en biedt een verbluffend panorama over de havens.

↑ Charmante middeleeuwse huizen bij de rivier in Bilbao's Casco Viejo (Oude Stad)

1
BILBAO

📍 **A22** 📍 **Vizcaya** 🚶 🚶 🚶 🚶 🚶 **Plaza Circular 1;**
 🌐 www.bilbaoturismo.net

Als belangrijke haven en grootste stad van Baskenland steekt Bilbao (Bilbo) de rivalen Madrid en Barcelona naar de kroon met zijn unieke cultuur, illustere historie en fantastische musea in fraaie gebouwen. De stadsontwikkeling kwam halverwege de 19de eeuw op gang, toen ten noordwesten van de stad ijzererts gedolven werd. Sinds het begin van de 21ste eeuw zijn de oude hoogovens, werven en fabrieken echter veranderd in spectaculaire publieke ruimtes.

1 📄 📱 🍴 📄 📱
Museo de Bellas Artes

📍 **Plaza del Museo 2**
 🕒 **Juni-sept. ma-za 11.00-20.00 (zo tot 15.00) uur;**
okt.-mei wo-ma 11.00-20.00 uur 🌐 www.museobilbao.com

In het Doña Casilda Iturrizar-park ligt het Museo de Bellas Artes (Museum voor Beelden- en Kunst), een van de beste kunstmusea in Spanje. De kunst varieert van 12de-

eeuws Baskisch en Catalaans werk tot dat van internationaal befaamde kunstenaars als Vasarely, Kokoschka, Bacon, Delaunay en Léger. Er zijn ook schilderijen van lokale Basken. Na 18.00 uur is de entree gratis. Rondleidingen zijn alleen in het Baskisch of Spaans.

→ Een bezoeker bewondert de kunst in het Museo de Bellas Artes van Bilbao

2 📄 📱

Euskal Museoa Bilbao Museo Vasco

📍 **Plaza Miguel de Unamuno 4** 🕒 **Ma, wo-za 10.00-19.00, zo 10.00-14.00 uur** 📅 **Feestdagen**
 🌐 www.euskalmuseoa.eu

Het Museo Vasco huist in een 17de-eeuws gebouw binnen het middeleeuwse stadshart. De vaste collectie omvat Baskische kunst, folklor-objecten en foto's van het Baskische leven. Mis ook Mikeldi niet, een dierachtig afgodsbeeld uit de 3de-2de eeuw v.C., dat in de klooster-gang staat.

3 📄 📱 🍴 📄 📱

Palacio de Congressos y de la Música Euskalduna Jauregia

📍 **Avenida Abandoibarra 4**
 🕒 **Voor concerten**
 🌐 www.euskalduna.eu

Dit opvallende gebouw staat op de plek van een oude scheepswerf. Als eerbewijs aan het industriële verleden van de stad lijkt het op een schip. Het Palacio is het thuis van de ABAO Bilbao Opera en het symfonieorkest van Bilbao. Er zijn congressalen, een

MUSEO GUGGENHEIM BILBAO

📍 Avenida Abandoibarra 2 📄 Moyua 📞 1, 10, 11, 13, 18, 27, 38, 48, 71 🕒 Di-zo 11.00-19.00 (juli, aug. dag.) uur 🌐 guggenheim-bilbao.eus

Het Museo Guggenheim Bilbao is de parel in de culturele kroon van de stad. Het gebouw zelf is al een topattractie: een duizelingwekkende hoeveelheid zilveren gebogen vlakken van de Amerikaanse architect Frank Gehry roept de gelijkenis op aan een schip of een bloem. De collectie doet er niet voor onder.

De collectie van het Guggenheim Bilbao toont een intrigerend breed spectrum van moderne en hedendaagse kunst en omvat werken van abstracte expressionisten als Willem de Kooning en Mark Rothko. Naast deze schitterende vaste collectie houdt het museum geregeld intrigerende tijdelijke exposities en toont vaak werk uit de vaste verzamelingen van de zusterinstellingen, de Guggenheimmusea in New York en Venetië.

Daklandschap met boegachtige punten en metaallic materiaal dat doet denken aan een schip.

De vroegere Puente de la Salve is in 2007 rood geschilderd door Daniel Buren en werd zo de Arcos Rojos.

De toren moet op een zeil lijken en wordt niet gebruikt als expositieruimte.

The Matter of Time is een enorme installatie van beeldhouwer Richard Serra.

Nerua, het museumrestaurant, heeft een Michelinster.

🗨️ CAPITOOLTIP Shotje cultuur

Als uw tijd schaars is, volg dan een gratis speedrondleiding door het museum. Uw gids is een expert die u op topsnelheid bijpraat over enkele hoogtepunten van de collectie.

De sculptuur Maman van Louise Bourgeois is een 9 m hoog eerbewijs aan haar moeder.

De Fire Fountain van Yves Klein bestaat uit vijf fontein die steekvlammen uitstoten.

Must see

↑ Het opvallende titanium exterieur van het Museo Guggenheim Bilbao

→
Puppy van Jeff Koons, bedekt met bloemen

Balkon tweede etage

Het hoge atrium is ideaal voor het exposeren van grote objecten.

Hoofdingang

Puppy, van de Amerikaanse kunstenaar Jeff Koons

Voor de façade werd in totaal 60 ton titanium gebruikt.

Café

←
Het iconische Museo Guggenheim Bilbao

Watertuin naast de rivier de Nervión